

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 163 din 24 septembrie 2020

pentru completarea art. 159 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și pentru adoptarea unor măsuri în domeniul asigurării unor persoane în sistemul public de pensii

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 883 din 28 septembrie 2020

Data intrării în vigoare : 28 septembrie 2020

Având în vedere necesitatea implementării unor măsuri de mărire a numărului de asigurați ai sistemului public de pensii, care să dea posibilitatea exercitării dreptului fundamental la pensie, prin includerea persoanelor care nu au avut calitatea de asigurat și care optează să achite contribuția de asigurări sociale pe o perioadă de cel mult 6 ani anteriori încheierii contractului de asigurare,

luând în considerare necesitatea de a asigura venituri suplimentare la bugetul asigurărilor sociale de stat, plățile efectuate către acest buget pot contribui la refacerea echilibrului bugetar.

Ținând seama de necesitatea de a îmbunătăți sistemul de protecție socială al beneficiarilor sistemului public de pensii, astfel încât persoanele care nu îndeplinesc condiția stagiului minim de cotizare pentru a beneficia de pensia pentru limită de vârstă din sistemul public să contribuie la sistem prin plata contribuțiilor de asigurări sociale,

ținând cont de existența a numeroase solicitări din partea unor cetățeni români din țară și străinătate privind asigurarea la sistemul public de pensii,

având în vedere deficitul înregistrat la bugetul asigurărilor sociale de stat și luând în considerare că plățile efectuate către bugetul asigurărilor sociale de stat pot contribui, cel puțin pentru un timp, la refacerea echilibrului bugetar,

ținând seama de faptul că măsura legislativă are drept consecință evitarea excluderii unor categorii de persoane care nu ar putea beneficia de pensie pentru limită de vârstă în cadrul sistemului public de pensii întrucât nu îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la stagiul de cotizare, și care, în lipsa îndeplinirii condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă, ar apela la sistemul de asistență socială, fapt ce ar împovăra bugetul de stat,

având în vedere că elementele sus-menționate constituie premisele unei situații extraordinare care impune adoptarea de măsuri imediate, în vederea stabilirii cadrului normativ adecvat, și că neadoptarea acestor măsuri ar avea drept consecințe negative afectarea unui interes public,

luând în considerare necesitatea instituirii unui cadru normativ care să protejeze dreptul la pensie în situația în care acesta este afectat de faptul că anumite perioade de stagiul de cotizare și venituri nu pot fi valorificate din cauze determinate de pierderea, deteriorarea sau distrugerea carnetelor de muncă sau a altor documente primare, cauze independente de voința solicitanților drepturilor de pensie,

întrucât, în vederea stabilirii drepturilor de pensie, se impune crearea cadrului legal pentru folosirea bazei de date ce conține carnetele de muncă scanate, măsură de natură a sprijini o categorie de persoane aflată de multe ori în imposibilitatea dovedirii stagiilor de cotizare și a veniturilor realizate în timpul activității profesionale,

având în vedere necesitatea creării cadrului legal pentru utilizarea, la stabilirea drepturilor de pensie, a informațiilor din arhiva electronică creată la nivelul caselor de pensii pentru acele situații excepționale, determinate de distrugerea, degradarea sau pierderea carnetului de muncă, declarate în condițiile legii, când angajatorii și-au încetat activitatea și/sau arhiva acestora nu mai poate fi identificată, situații intervenite ulterior creării arhivei electronice,

întrucât este absolut necesară crearea cadrului legal pentru valorificarea arhivei electronice la stabilirea drepturilor de pensie, respectiv a bazei de date ce conține informațiile din carnetele de muncă scanate, cu atât mai mult cu cât persoanele cărora li se adresează prezentul act normativ nu mai pot realiza alte venituri din cauza intervenirii riscului bătrâneții,

apreciind că toate acestea constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, generând efecte negative de interpretare neunitară, considerăm că o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă, chiar în procedură de urgență, nu ar fi de natură să înlăture de îndată aceste consecințe negative.

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. I

(1) Prin derogare de la prevederile din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la asigurarea în sistemul public de pensii în baza unui contract de asigurare, și ale Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la contribuabilii sistemului public de pensii, persoanele care nu au calitatea de pensionari pot efectua plata contribuției de asigurări sociale pentru perioade de cel mult 6 ani anteriori lunii încheierii contractului de asigurare, în care persoana nu a realizat stagiul de cotizare sau stagiul asimilat stagiului de cotizare în sistemul public de pensii sau într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia, în țară, în statele membre ale Uniunii Europene sau în alte state cu care România aplică instrumente juridice internaționale în domeniul securității sociale.

(2) Perioadele de timp pentru care se poate încheia contractul de asigurare socială și efectua plata contribuției de asigurări sociale sunt cele cuprinse între data împlinirii vârstei de 18 ani și data împlinirii vârstei standard de pensionare.

(3) Vârsta standard de pensionare este prevăzută în anexa nr. 5 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare.

ART. II

(1) Până la data de 1 septembrie 2021, persoanele prevăzute la art. I pot încheia un contract de asigurare socială în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1. Modelul actului adițional la contractul de asigurare socială este prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Contractul de asigurare socială, prevăzut la alin. (1), se încheie între persoana interesată sau, după caz, tutorele, curatorul ori mandatarul acesteia desemnat prin procură specială și casa teritorială de pensii competentă, în funcție de domiciliul sau reședința persoanei.

(3) La încheierea contractului de asigurare socială, solicitantul completează o declarație, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3, din care să reiasă că, în perioada înscrisă în contractul de asigurare socială pentru care se solicită asigurarea, îndeplinește următoarele condiții cumulative:

a) nu a avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii sau în alte sisteme neintegrate acestuia;

b) nu a avut obligația asigurării în sistemul public de pensii;

c) la data încheierii contractului de asigurare socială nu are calitatea de pensionar.

ART. III

(1) Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale o constituie venitul lunar asigurat înscris în contractul de asigurare socială care nu poate fi mai mic decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare la data încheierii contractului de asigurare socială.

(2) Contribuția de asigurări sociale datorată se calculează prin aplicarea asupra bazei lunare de calcul a cotei contribuției de asigurări sociale, prevăzută la art. 138 lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data încheierii contractului de asigurare socială.

(3) În cazul în care persoana interesată solicită asigurarea în sistemul public de pensii pentru o fracțiune de lună, contractul de asigurare socială se încheie pentru lună întreagă, iar stagiul de cotizare este aferent lunii întregi.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), atunci când, în cadrul unei luni, există o fracțiune de lună de asigurare, realizată conform legii, pentru acoperirea perioadei neasigurate este admisibilă încheierea contractului de asigurare socială conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, pentru întreaga lună.

(5) În situația prevăzută la alin. (4), la determinarea punctajului lunar utilizat la calculul pensiei vor fi avute în vedere veniturile asigurate, cumulate.

ART. IV

(1) Perioadele pentru care persoanele prevăzute la art. I achită contribuția de asigurări sociale se consideră stagiul de cotizare în sistemul public.

(2) Venitul lunar asigurat la care se achită contribuția de asigurări sociale se utilizează la determinarea punctajului lunar potrivit Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, și implicit la stabilirea quantumului pensiei din sistemul public de pensii.

(3) Punctajul lunar se calculează prin raportarea venitului lunar asigurat, prevăzut la alin. (2), la câștigul salarial mediu brut din luna încheierii contractului de asigurare socială, comunicat de Institutul Național de Statistică.

(4) Pentru lunile pentru care Institutul Național de Statistică încă nu a comunicat câștigul salarial mediu brut se utilizează, pentru întreaga lună, ultimul câștig salarial mediu brut comunicat.

(5) Punctajul lunar calculat în condițiile alin. (3) și (4) se atribuie pentru fiecare lună calendaristică prevăzută în contractul de asigurare socială pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale prevăzută de prezenta ordonanță de urgență.

ART. V

(1) Plata contribuției de asigurări sociale datorate se efectuează într-o singură tranșă sau eșalonat, în tranșe lunare, până la data de 31 august 2021.

(2) Contractul de asigurare socială încheiat conform prezentei ordonanțe de urgență își încetează aplicabilitatea la data la care contribuția de asigurări sociale datorată este achitată în întregime.

(3) În situația în care la data de 31 august 2021 contribuția de asigurări sociale datorată nu este achitată în întregime, stagiul de cotizare se constituie corespunzător plății efectuate.

(4) Plata contribuției de asigurări sociale se efectuează prin orice mijloc de plată prevăzut de lege, inclusiv în numerar, la casieria casei teritoriale de pensii în raza căreia se află domiciliul persoanei interesate sau mandatarului desemnat de aceasta prin procură specială.

ART. VI

După alineatul (1) al articolului 159 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie

2010, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

"(1¹) În situații excepționale, determinate de distrugerea, degradarea sau pierderea carnetului de muncă, declarate în condițiile legii, angajatorii au încetat activitatea și/sau dacă arhiva acestora nu mai poate fi identificată, perioadele prevăzute la art. 16 lit. a) pot fi valorificate pe baza informațiilor, respectiv datelor preluate din carnetele de muncă, existente în arhiva electronică creată în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.768/2005 privind preluarea din carnetele de muncă a datelor referitoare la perioadele de stagiu de cotizare realizat în sistemul public de pensii anterior datei de 1 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare, dacă informațiile introduse în baza de date, în cadrul activității de preluare din carnetele de muncă, sunt identice cu cele din carnetele de muncă scanate. Arhiva electronică cuprinde atât datele preluate din carnetele de muncă, cât și carnetele de muncă scanate.

(1²) Dispozițiile alin. (1¹) vizează situațiile intervenite ulterior creării arhivei electronice."

ART. VII

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN
Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Raluca Turcan
Ministrul muncii și protecției sociale,
Victoria Violeta Alexandru
Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cîțu

București, 24 septembrie 2020.

Nr. 163.

ANEXA 1

CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE
CASA TERITORIALĂ DE PENSII

CONTRACT DE ASIGURARE SOCIALĂ

Nr. din ziua luna anul

Încheiat între

Casa Teritorială de Pensii, în calitate de asigurător, cu sediul în localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., oficiul poștal, județul/ sectorul, denumită în continuare Casa, reprezentată prin directorul executiv, și

Titular contract (numele și prenumele), CNP, sex (M/F), data nașterii (an/lună/zi), actul de identitate: seria nr., adresa: localitatea:, str. nr., bl., sc., et., ap., oficiul poștal

....., județul/sectorul, telefonul
....., adresa de e-mail

ART. 1

Obiectul prezentului contract de asigurare socială este asigurarea în sistemul public de pensii în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă.

ART. 2

(1) Venitul asigurat este de lei și nu poate fi mai mic decât valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată valabil la data încheierii prezentului contract de asigurare.

(2) Perioada/Perioadele de asigurare este/sunt:

anul, luna/lunile, venit asigurat lei;

anul, luna/lunile, venit asigurat lei;

(...)

anul, luna/lunile, venit asigurat lei.

(3) Cota de contribuție de asigurări sociale este de% conform reglementărilor în vigoare la data încheierii prezentului contract de asigurare.

(4) Totalul cuantumului contribuției de asigurări sociale este de lei.

(5) Plata contribuției se efectuează:

a) integral, într-o singură tranșă - până la data de 31 august 2021;

b) în tranșe lunare - până la data de 31 august 2021.

(6) Contul în care se plătește contribuția de asigurări sociale, deschis la Trezoreria Statului, având ca titular Casa, este

(7) Plata contribuției de asigurări sociale se poate face și în numerar, la casieria Casei, sau prin orice alte mijloace de plată prevăzute de lege.

ART. 3

Obligațiile Casei sunt următoarele:

a) valorificarea, la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, a stagiului de cotizare realizat în baza prezentului contract de asigurare socială și a venitului asigurat care a constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale conform prezentului contract;

b) certificarea, la cererea asiguratului, a stagiului de cotizare realizat în baza prezentului contract.

ART. 4

Obligațiile asiguratului sunt următoarele:

a) achitarea contribuției de asigurări sociale în cuantumul și în modul stabilite la art. 2;

b) înștiințarea Casei asupra modificărilor survenite în termenii prezentului contract de asigurare socială;

c) prezentarea asiguratului la sediul Casei atunci când este solicitat, respectând termenul prevăzut în invitație.

ART. 5

(1) Stagiul de cotizare se constituie din însumarea lunilor pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale.

(2) Prezentul contract de asigurare socială, semnat de părți, intră în vigoare la data înregistrării acestuia la Casă.

(3) Durata contractului expiră la data de 31 august 2021.

(4) Contractul de asigurare socială se poate rezilia, oricând, din inițiativa asiguratului și produce efecte de la data înregistrării la Casă a solicitării rezilierii.

(5) În caz de forță majoră, părțile contractante sunt exonerate de răspundere pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare ori cu întârziere a obligațiilor asumate prin prezentul contract. Cazul de forță majoră se dovedește de partea care o invocă.

(6) Modificarea oricăror prevederi din prezentul contract se poate face numai cu acordul scris al ambelor părți, prin act adițional.

Semnătura asiguratului,

.....

Semnătura asigurătorului,

.....

ANEXA 2

CASA NAȚIONALĂ DE PENSII PUBLICE

CASA TERITORIALĂ DE PENSII

ACT ADIȚIONAL

Nr. din ziua, luna, anul

Pentru asiguratul:

Numele și prenumele:

Codul numeric personal:

Începând cu data de: zi luna an

în Contractul de asigurare socială nr. din ziua luna anul

intervin următoarele modificări:

.....

Prezentul act adițional a fost întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Semnătura asiguratului,

.....

Semnătura asigurătorului,

.....

ANEXA 3

(Se completează de beneficiarul asigurării.)

CASA TERITORIALĂ DE PENSII

DECLARAȚIE

Subsemnatul(a),, născut(ă) la data de în localitatea, județul, posesor al actului de identitate seria nr.

....., având CNP, domiciliat(ă) în localitatea, str.

nr., bl., sc., ap., sectorul/județul/țara

....., fiul/fiica lui și al/a

cunoscând prevederile art. 326 din Codul penal privind falsul în declarații, declar următoarele:

- la data încheierii contractului de asigurare socială nu am calitatea de pensionar;
- în perioada consemnată în contractul de asigurare socială:

a) nu am avut calitatea de asigurat în sistemul public de pensii, într-un sistem de asigurări sociale neintegrat acestuia sau în statele membre ale Uniunii Europene sau în alte state cu care România aplică instrumente juridice internaționale în domeniul securității sociale;

b) nu am avut obligația asigurării în sistemul public de pensii ca urmare a realizării de venituri din activități independente;

c) nu am beneficiat de indemnizație de șomaj;

d) nu am beneficiat de pensie de invaliditate;

e) nu am urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective;

f) nu am satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus;

g) nu am beneficiat, în perioada 1 aprilie 2001 - 1 ianuarie 2006, de indemnizații de asigurări sociale, acordate potrivit legii;

h) nu am beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2005, de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale;

i) nu am beneficiat, începând cu data de 1 ianuarie 2006, de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, de până la 3 ani.

Sunt de acord cu prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

Data

Semnătura